

[Chr. Christensen.]

den udstrækning det offentlige benytter deres værker.

For det andet mener vi, at støtten bør ydes til stipendier af kortere eller længere varighed og til rejser og ophold, der har uddannelsesmæssigt sigte. Wechselsmann-udvalget går i sin betænkning ind for, at de livsvarige hædersgaver skal afskaffes, i takt med at de bliver ledige, med den begrundelse at man ikke finder det rigtigt, at der gennem en sådan ordning gives en enkeltgruppe i befolkningen, her kunstnerne, en særstilling i forhold til de øvrige befolkningsgrupper. Kristeligt folkeparti er enig med Wechselsmann-udvalget i denne opfattelse og også i udvalgets begrundelse derfor. Kristeligt folkeparti vil gerne drøfte andre former for støtte, men vi er imod de principper, der ligger til grund for de livsvarige statsydelse.

På side 3 i redegørelsen siger ministeren, at det efter hans opfattelse er vigtigt, at kunststøtten administreres af små uafhængige udvalg og kunstkyndige, hvis medlemmer udskiftes med korte mellemrum. Nu skal jeg ikke sætte spørgsmålstegn ved udvalgenes og de kunstkyndiges positive bestræbelser for at løse den tildelte opgave på bedste måde, men vi kan ikke se bort fra, at den stærke koncentration af kunstnere i de udvalg, der skal tildele kunstnere støtte, kan virke ensidigt.

Jeg har også mærket mig ministerens bemærkninger side 3, hvor der står:

»De dispositioner, der er truffet af kunstfondets 3 mands udvalg og af dets bestyrelse, har nu og da også givet anledning til kritik.«

Statens Kunstfond har, i den tid det har eksisteret, haft en vindomsust placering i det danske samfundsmønster. Det må det nødvendigvis have af den grund, at kunstprodukter, hvis de er sande, ofte afslører deres samtidstilstand på godt og ondt og ofte afspejler egenartede forhold og synspunkter, hvis forudsætninger ikke alle eller eventuelt kun ganske få kan kende. Det er derfor ikke overraskende, at de kunstneriske vurderinger, som Statens Kunstfond når frem til, altid kan diskuteres.

Det, der kan vække til rimelig og alvorlig overvejelse over for kunstfondets virke, er den noget centraliserede måde, hvorpå kunststøtten forvaltes, selv om valgmanden til repræsentantskabet tilstræber et ganske demokratisk valgprincip. Den faglige islet i udvalgene kan være

rimelig, men for at imødekomme den stadige kritik af fordelingen af kunstfondets midler vil det måske være gavnligt at se på den valgmetode og den sammensætning, som Statens Kunstfond har. Det skulle da nok vise sig, at kunstfondets sammensætning er præget af en stærk centralisering af kunstkyndige, som overvejende er bosiddende omkring København. En opgørelse, jeg har fået forelagt, viser således, at i 1975 var 30 af repræsentantskabets medlemmer bosat i København og omegn, 10 i Jylland, 7 på det øvrige Sjælland og 2 på Fyn. Der burde skabes et Statens Kunstfond med en decentraliseret og landsdækkende repræsentation ud fra den grundtanke, at den enkelte borgers kunstopfattelse er præget af de forskellige menneskelige miljøer og geografiske variationer, som landet byder på og består af. Den brede repræsentation i kunstfondet blandt udøvende kunstnere sørger for alsidighed i fordelingen af støtten til de forskellige kunstarter, og det er i orden. Men den del af befolkningen, som skal yde og nyde godt af de produkter, der er baseret på støtten, er kun svagt repræsenteret, når støtten til kunstværker skal fordeles ud fra kriterier, som har rod i hele befolkningens varierende kunstopfattelse.

Jeg tror derfor, det er nødvendigt at overveje, om ikke Statens Kunstfond skulle have en langt mere demokratisk sammensætning, end tilfældet er nu. Dette må selvfølgelig tilstræbes, uden at det svækker alsidigheden i kunstfondets repræsentantskab. Der er sandsynligvis stor forskel på, hvordan kunstneriske udtryksformer og kulturel aktivitet vurderes i landets forskellige egne. Vurderingen er efter min mening bl. a. afhængig af, om disse forhold anskues fra et københavnsk parnas eller fra provinsens mange, varierende egns- og kulturbestemte synsvinkler eller miljøer. En sådan egns- eller måske amtsvis medbestemmelse kunne måske medføre, at de forskellige egne i landet i højere grad end hidtil blev sig deres kulturelle egenart bevidst, hvilket igen kunne medføre, at de egnsvise kulturpræg blev dyrket frem til mere markante og tydelige udtryk.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed pege på nogen bestemte forslag til sammensætning, selv om der inden for mit parti arbejdes med et forslag, der skal give de enkelte egne større indflydelse på repræsentantskabet uden at sløjfe kriteriet om kunstkyndighed. Men jeg mener, det er vigtigt, at også denne sag overvejes,